

08.09.2026

Asia: 1275/00.04.00/2026

Keski-Suomen hyvinvointialueen lausunto, kuuleminen yrityskaupasta Ambea AB / Humana AB

Keski-Suomen hyvinvointialueella on lastensuojelun laitoshoidon ostoja joko suorahankintana tai puitesopimuksen kautta 52 eri laitoshoidon yksiköstä. Ambea AB toimii Suomessa Validia Oy:n ja sen tytäryhtiöiden kautta. Validia osti Sauma lastensuojelupalvelut 2025. Ambea tuli Suomen markkinoille vuonna 2025 hankkimalla Validian ja on sittemmin laajentanut erityisesti lastensuojeluliiketoimintaansa yritysostoin, mm. Sauma lastensuojelu ja Humana oy. V. 2025 oli yhteensä 26,7 M e lastensuojelun laitospalveluiden ostoja, josta 10,8 M e ostoja oli tehty Ambea AB:n alaisiin yksiköihin (40,3 % koko vuoden kustannuksista). Vuoden 26 aikana laitospalvelun ostot ovat hyvinvointialueella kaiken kaikkiaan vähentyneet, ollen ajalla 1-5/26 yht. 8,27 M euroa, josta tulevan Ambea Oyn osuus on 2,65 M euroa.

Yrityskaupalla voi olla vaikutusta Keski-Suomen hyvinvointialueelle palveluntuottajan kanssa pidettävissä hintaneuvotteluissa. Keski-Suomen hyvinvointialueella on palvelun järjestäjänä hyvin vähän mahdollisuuksia vaikuttaa palveluiden hintaan, jos asiakkuuksia keskittyy paljon yhdelle palveluntuottajalle. Lastensuojelun sijoituksissa tulee noudattaa lastensuojelulakia ja lapsen edun ensisijaisuutta sijoituspaikan valinnassa, mikä käytännössä tarkoittaa sitä, ettei sijoitusta voida palvelun hintaan liittyvistä syistä siirtää toiselle palveluntuottajalle. Palvelun laadun heiketessä olisi vaikea löytää uusi tuottaja, joka pystyisi vastaamaan sijoitustarpeeseen. Yrityskaupan myötä Ambea AB saa sellaisen aseman markkinoilla, ettei Keski-Suomen hyvinvointialue voi todennäköisesti jättää tuottajaa seuraavassa tarjouskilpailussa hankintasopimuksen ulkopuolelle. Myös hintojen kategorinen nousu on mahdollista Ambea AB:n omistamissa yksiköissä, mikä voi tuoda vaikutuksia hintojen nousuun myös muille yksiköille. Aidon kilpailutilanteen toteutuminen voi näin ollen vaarantua.

Ambea AB:n osuus lastensuojelun laitoshoidon ostosopimuksista on yrityskaupan jälkeen 15 % (Ambean kaikki erityistason yksiköt valtakunnallisesti), ja 39 % lastensuojelun vaativan tason laitoshoidosta (Yhteishankinta Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa). Käytännössä Keski-Suomen hyvinvointialueen tekemät sijoitukset painottuvat Keski-Suomen alueelle. Näin ollen esimerkiksi Keski-

Suomen alueella kaikista laitoshoidon tuottajiksi rekisteröidyistä palveluntuottajista osuus (11 yksikköä kaikista 31 yksityisestä lastensuojeluyksiköistä Keski-Suomen alueella) on 35,4 %. Keski-Suomen hyvinvointialueella on runsaasti sijoituksia Ambea AB:n omistamissa, Keski-Suomessa sijaitsevilla yksiköillä, sillä usein sijoituspaikan valintaa ohjaa maantieteellinen sijainti lähellä lapsen verkostoja ja muita palveluita (esimerkiksi terveydenhuollon hoitosuhteet). Palveluiden kehittämiskumppanuus voi vaarantua, mikäli markkinoilla on vain muutama yksittäinen isompi palveluntuottaja. Pienten yksiköiden asema voi myös hankaloitua.

Keski-Suomen hyvinvointialue pitää yrityskaupan jälkeen Ambea AB:n osuutta Keski-Suomen hyvinvointialueen tekemistä lastensuojelun sijoituksesta merkittävänä ja yrityskauppaa edellä kuvatuin perustein ongelmallisena.

Kati Kallimo,
sosiaali- ja terveystalveluiden toimialajohtaja,
Keski-Suomen hyvinvointialue